Postbus 1 3430 AA **Bezoekadres** Stadsplein 1 3431 LZ www.nieuwegein.nl
IBAN: NL49 BNGH 0285 0043 87 BIC: BNGHNL2G

Nieuwegein

Strategie Maatschappelijke Ontwikkeling

Contactpersoon Joost Cornielje
Telefoon 14 030
E-mail j.cornielje@nieuwegein.nl

Adviesraad Sociaal Domein
de heer P. Selten

Datum 18 juni 2019
Kenmerk
Zaaknummer 774388
Berichtnummer 656586
Onderwerp Reactie advies Uitvoerings-investeringsagenda 2019-2021 Transformatie Sociaal Domein fase 3

VERZONDEN 19 JUNI 2019

Geachte heer Selten,

Graag danken wij u voor het uitgebrachte advies over de concept Uitvoerings- en investeringsagenda 2019 – 2021 van de derde fase Transformatieagenda Sociaal Domein. De betrokkenheid vanuit uw adviesraad bij het proces en de inbreng die u inhoudelijk heeft gegeven, maken het resultaat sterker en daar zijn wij u erkentelijk voor.

Met deze brief geven wij een reactie op uw advies en informeren wij u over de wijze waarop wij deze verwerkt hebben in de uitvoeringsagenda. Allereerst gaan wij in algemene zin in op uw advies. Daarna staan wij stil bij de concrete adviezen die u heeft geformuleerd op een zestal thema's.

Algemeen
In algemene zin stelt u in uw advies dat de ASD – net als in voorgaande fasen van de transformatieagenda – overwegend positief is. Zowel over de hoofdlijnen van de agenda als de concretisering van initiatieven en arrangementen. Wij zijn blij dat u uitspreekt echt vooruitgang te zien en dat u ervan overtuigd bent dat we de komende twee jaar nog belangrijke stappen gaan zetten om nog betere zorg en welzijn voor de Nieuwegeinse inwoners te realiseren. Deze positieve grondhouding en deze ambitie delen wij met u.

U plaatst ook twee algemene opmerkingen. Op de eerste plaats geeft u aan dat u in de uitvoeringsagenda analyse en reflectie mist: een terugblik op de voorgaande fasen van waaruit we de koers voor de komende periode bepalen. Uw tweede opmerking heeft betrekking op de redactie van de onderliggende transformatieprogramma's.

Voor wat betreft uw eerste opmerking: het klopt dat de uitvoeringsagenda geen uitvoerige beschrijving van de voorgaande fasen bevat. Dat hebben we bewust achterwege gelaten, omdat de agenda voor fase 3 wat ons betreft vooral moet gaan over dat wat we in fase 3 gaan doen. Dat betekent echter niet dat er geen reflectie of analyse heeft plaatsgevonden. Zowel in onze organisatie als in diverse stakeholdersbijeenkomsten en raadsinformatieavonden is met relevante betrokkenen teruggekeken en op basis daarvan vooruitgekeken. Uit deze analyse en reflectie zijn ook een aantal dilemma's naar voren gekomen. Fundamentele vragen, waar we (nog) geen kant-en-klaar antwoord op hebben, maar in de derde fase wel verwachten te vinden. Deze dilemma's en vragen hebben we getracht een plek te geven in de uitvoeringsagenda.

Uw tweede opmerking heeft betrekking op de redactie van de onderliggende transformatieprogramma's. Wij herkennen het signaal dat u afgeeft in het licht van de conceptversies die u van ons ontving. Zoals bij u aangekondigd is op deze transformatieprogramma's nog een redactionele verbeterslag gemaakt. Uw conclusie op basis van de conceptversies – dat er door "...zes of zeven afdelingen vrijwel onafhankelijk wordt gewerkt..." – delen wij niet. Ja, ook binnen onze organisatie en tussen de programma's is aan integraliteit nog te winnen, maar het ontwerpproces van deze derde fase heeft er juist aan bijgedragen dat die integraliteit tussen programma's bewust wordt gezocht.

Concrete adviezen
In uw advies heeft u op zes thema's concrete adviezen geformuleerd. Graag gaan wij daar specifiek op in.

Borging
Ten aanzien van de borging stelt u terecht dat borgen meer vraagt dan alleen het vertalen van goede ervaringen naar het reguliere proces. U signaleert tevens dat de diverse transformatieprogramma's zich in verschillende stadia van ontwikkeling bevinden en dat er sprake is van verschillende snelheden. En dat dit iets betekent voor de wijze en het moment van borging. Wij constateren hetzelfde en zien die verschillen in stadia niet als problematisch. Los van het feit dat de inhoudelijke opgaven van de diverse programma's uiteenlopen, verschilt ook onze rol in de diverse programma's. Zo is onze rol in het programma Woonwijs meer die van een presterende of samenwerkende overheid en in de programma's Buurtkracht en Positieve gezondheid is onze rol meer die van responsieve overheid. Wij vinden het van belang dat, juist omdat er verschillen zijn tussen de programma's, we de komende jaren bewust sturen op het 'hoe' van het borgen

van programma's. Dat kan betekenen dat er projecten zullen eindigen en dat andere onderdeel worden van het reguliere werken in het sociaal domein. Het hebben van inzicht in de concrete projecten, de stadia waarin deze zich bevinden is daarvoor een randvoorwaarde.

U adviseert om bij alle programma's een paragraaf op te nemen over de gewenste of verwachte maatschappelijke effecten. Die suggestie hebben wij in alle transformatieprogramma's overgenomen. Uw tweede advies - om in de programma's Buurtkracht en Positieve gezondheid meer concreet aan te geven welke projecten en arrangementen de komende jaren worden gerealiseerd – hebben wij niet verwerkt. De projecten en arrangementen die bekend zijn en lopen hebben we opgenomen in de programma's. Maar omdat beide programma's juist gedreven worden door initiatieven uit de samenleving – en dus niet op door ons bedachte aanpakken – vullen we dit nu niet nader in.

Integraal
Integraal samenwerken is een belangrijk doel en niet eenvoudig. *Binnen* domeinen zijn de afgelopen jaren stappen gezet. *Tussen* domeinen is nog een wereld te winnen. Dit inzicht en de daaruit volgende ambitie delen wij met uw raad. U vraagt zich of dit een ambitie is die voor iedere burger van belang is. En die vraag is terecht. Wij denken van niet. Zoals wij hebben beschreven in de uitvoeringsagenda (pagina 14) zal onze dienstverlening zich moeten voegen naar de vraag van onze inwoners. Integraliteit is dan niet altijd noodzakelijk, laat staan gewenst. Bij een eenvoudige vraag, hoort een snel en eenvoudig antwoord. Bij een samengestelde vraag, horen passende en integraal op elkaar afgestemde antwoorden. Om onze dienstverlening te verbeteren hebben we in integraliteit nog verbeterslagen te maken, maar dat is een ontwikkeling die niet voor iedere inwoner relevant is. In lijn met uw concrete advies is dat iets dat we in de derde fase op basis van de ervaringen gaan leren. En die lessen gaan we borgen.

De burger centraal
Onder de noemer "de burger centraal' adviseert u ons om het concept transformatie scherper te definiëren en daarbij de verhouding tussen burgers en gemeente centraal te stellen. U legt hier ons inziens precies de vinger op twee van de drie dilemma's die uit de eerste twee fasen van de transformatieagenda naar voren zijn gekomen. En u raakt daarmee een belangrijke kern van de derde fase van de transformatieagenda. Ook wij erkennen en zien dat er grenzen zijn aan wat inwoners kunnen en willen. Dat zijn ook de lessen die we trekken uit de

oprechte pogingen die er zijn en worden gedaan vanuit de diverse programma's. We beginnen wat dat betreft niet op nul.

Naar aanleiding van uw advies hebben wij in hoofdstuk 3 nog iets nader uitgewerkt hoe wij naar getransformeerd werken kijken en hoe wij daarin de meervoudige rol van de gemeente zien. Graag gaan wij in de komende periode met u in gesprek om gezamenlijk te verkennen wat op welk moment – vanuit de beleving van inwoners - de best passende rol van de gemeente is. We verwachten ook van u hier nog geen kant-en-klare-antwoorden, want ook in uw advies lezen we een worsteling op dit thema, maar samen kunnen we hier ongetwijfeld stappen vooruit zetten.

Preventie
Met u zijn wij van mening dat preventie een erg belangrijk element is in de transformatieagenda. Ook constateren wij net als u dat dit in de diverse onderliggende transformatieprogramma's op verschillende manieren is uitgewerkt. Zoals wij ook bij een eerder punt stelden is dat wat ons betreft logisch verklaarbaar. De transformatieprogramma's richten zich op uiteenlopende maatschappelijke vraagstukken, waar preventie in andere vormen en gedaanten tot uiting komt. Ook het feit dat onze rol in de diverse transformatieprogramma's anders is, maakt dat er verschillen zijn. Dat is niet erg. Het effect staat voorop: het voorkomen van problemen.

De kwetsbare burger
De zorg die u uit herkennen we en delen we. Het dilemma dat we in de uitvoeringsagenda hebben genomen met betrekking tot de eigen kracht van inwoners is hier de belangrijkste drijver voor. Om dit belang te onderstrepen hebben we naar aanleiding van uw advies deze zorg op pagina 8 nog scherper verwoord. Wij hopen dat u ons in de komende jaren scherp houdt op dit thema.

Regie
Onder uw laatste punt vraagt u nadrukkelijk aandacht voor de rol die de gemeente in het sociaal domein speelt en wie de regie heeft. Deze vraag is continu onderwerp van gesprek en soms makkelijker gesteld dan beantwoord (zie ook het dilemma op pagina 10). Ook tijdens de bespreking van onze visie op welzijn, is het nadrukkelijk onderwerp van gesprek. Wij hebben naar aanleiding van uw advies onze beelden hierover concreter in de uitvoeringsagenda opgenomen door een paragraaf toe te voegen aan hoofdstuk 3. Hiermee zijn niet direct alle vragen beantwoord. Maar het geeft u in ieder geval een beeld hoe wij

aan onze meervoudige rollen verder vorm en inhoud willen gaan geven in de derde fase. Uw verzoek om niet te lang te wachten met de onderzoeksagenda onderschrijven wij. Wij willen daarin ook de gewenste sociaal-maatschappelijke impact (indicatoren, zowel kwalitatief als kwantitatief) van de inspanningen in het sociaal domein zichtbaar maken, zodat we ook een relevante agenda ontwikkelen. De onderzoeksagenda verwachten wij dit najaar gereed te hebben.

Samenvattend
Uw advies heeft u samengevat in zes hoofdlijnen. Met deze brief, waarin we zijn ingegaan op de concrete adviezen die u heeft gegeven in uw brief, hebben wij ons inziens ook op deze hoofdlijnen onze reactie gegeven.

Ten aanzien van uw oproep (punten 5 en 6 van de hoofdlijnen) om onze ambities bij te stellen, zijn wij van mening dat we mede gezien de sociaal maatschappelijke vraagstukken in onze stad, ambitieus willen blijven. Net als u zien we de vooruitgang die de afgelopen jaren is geboekt en net als u zijn we er van overtuigd dat we de komende jaren nog belangrijke stappen dienen te zetten. Ook gezien de opgaven die er vanuit het Rijk nog op ons afkomen. Wat ons betreft noodzakelijk stappen om nog betere zorg en welzijn voor onze inwoners te realiseren. Daar gaan we vol overtuiging voor, waarbij we vanzelfsprekend de door u meegegeven aandachtspunten in acht nemen.

Vragen naar aanleiding van onze reactie?
Voor vragen kunt u contact opnemen met Joost Cornielje (j.cornielje@nieuwegein.nl).

Hoogachtend,
namens burgemeester en wethouders,

Ellie Liebregts
Secretaris

Frans Backhuijs
Burgemeester

Bijlagen